

Asia C-620/21**Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 98 artiklan 1 kohdan mukainen
ennakkoratkaisupyyntöön tiivistelmä****Jättämispäivä:**

6.10.2021

Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin:

Varhoven administrativen sad (ylin hallintotuomioistuin, Bulgaria)

Ennakkoratkaisupyyntöön esittämistä koskevan päätöksen tekemispäivä:

27.9.2021

**Kassaatiomenettelyn valittaja ja kassaatiomenettelyssä tehdyn
vastavalituksen vastapuoli:**

Momtrade Ruse OOD

**Kassaatiomenettelyn vastapuoli ja kassaatiomenettelyssä tehdyn
vastavalituksen valittaja:**Direktor na Direktsia "Obzhalvane i danachno-osiguritelna
praktika" Varna pri Tsentralno upravlenie na Natsionalnata agentsia
za prihodite**Pääasian kohde**

Administrativen sad Rusen (Rusen hallintotuomioistuin, Bulgaria) 26.6.2020 antamasta tuomiosta tehty kassaatiovalitus. Administrativen sad Rusen antamalla tuomiolla kumottiin DTD na NAP Varnan (Bulgarian veroviraston Varnan alueellinen yksikkö) 4.10.2018 antama ja Direktor na Direktsia "Obzhalvane i danachno-osiguritelna praktika" Varnan (Varnan yksikön valitusasioiden ja verotus- ja sosiaaliturvamenettelyjen osaston johtaja) 13.3.2019 antamalla päätöksellä vahvistettu veronoikaisupäätös siltä osin kuin sillä vahvistettiin Momtrade Rusen verokauden 24.6.2014–31.12.2015 arvonlisäverovelaksi 264 027,60 BGN:n ja 316 833,05 BGN:n välinen erotus pääsaatavan osalta ja 89 315,83 BGN:n ja 107 178,98 BGN:n välinen erotus vastaavien viivästyskorkojen osalta. Kanne hylättiin muilta osin.

Ennakkoratkaisupyyntöön kohde ja oikeudellinen perusta

Yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä 28.11.2006 annetun neuvoston direktiivin 2006/112/EY (EUVL 2006, L 347, s. 1) (jäljempänä arvonlisäverodirektiivi tai direktiivi 2006/112) 132 artiklan 1 kohdan g alakohdan tulkinta.

Ennakkoratkaisukysymykset

Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin esittää seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

- 1) Voidaanko arvonlisäverodirektiivin 132 artiklan 1 kohdan g alakohtaa tulkita siten, että liikeyritys, joka on rekisteröity sosiaalipalvelujen tuottajaksi jäsenvaltiossa (tässä asiassa Bulgariassa), voi vedota tähän säännökseen saadakseen verovapautuksen sellaisten sosiaalipalvelujen osalta, joita se suorittaa muiden jäsenvaltioiden kansalaisia oleville luonnollisille henkilöille kyseisten valtioiden alueella? Onko tähän kysymykseen annettavan vastauksen kannalta merkitystä sillä, että liikeyritykset, jotka on rekisteröity jäsenvaltioissa, joissa palvelut suoritetaan, ovat välittäneet palvelujen vastaanottajat palvelujen suorittajalle?
- 2) Jos ensimmäiseen kysymykseen vastataan myöntävästi, minkä perusteiden ja minkä lainsäädännön – Bulgarian ja/vai Itävallan ja Saksan lainsäädännön – mukaan on unionin oikeuden mainittua säännöstä tulkittaessa ja sovellettaessa arvioitava, onko tarkastuksen kohteena oleva yritys tunnustettu luonteeltaan sosiaalisesti laitokseksi, ja katsottava osoitetun, että kyse on sosiaalihuoltoon tai sosiaaliturvaan läheisesti liittyvien palvelujen suorituksista?
- 3) Riittääkö tämän tulkinnan mukaan, että liikeyritys on rekisteröity kansallisessa lainsäädännössä esitetyn määritelmän mukaisten sosiaalipalvelujen suorittajaksi, jotta voidaan katsoa, että yritys on kyseisessä jäsenvaltiossa tunnustettu luonteeltaan sosiaalisesti laitokseksi?

Unionin oikeuden säännökset ja oikeuskäytäntö, joihin asiassa viitataan

Direktiivin 2006/112 132 artiklan 1 kohdan g alakohta ja 133 artiklan ensimmäisen kohdan a–d alakohta;

Unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntö:

tuomio 12.3.2015, ”go fair” Zeitarbeit, C-594/13, EU:C:2015:164, 17 kohta;

tuomio 14.6.2007, Horizon College, C-434/05, EU:C:2007:343, 16 kohta;

tuomio 25.3.2010, komissio v. Alankomaat, C-79/09, EU:C:2010:171, 49 kohta;

tuomio 15.11.2012, Zimmermann, C-174/11, EU:C:2012:716, 22 kohta;

tuomio 13.3.2014, Klinikum Dortmund, C-366/12, EU:C:2014:143, 26 ja 27 kohta;

tuomio 21.9.2017, komissio v. Saksa, C-616/15, EU:C:2017:721, 47 kohta;

tuomio 5.10.2016, TMD, C-412/15, EU:C:2016:738, 30 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen;

tuomio 26.2.2015, VDP Dental Laboratory ym., yhdistetyt asiat C-144/13, C-154/13 ja C-160/13, EU:C:2015:116, 43 kohta;

tuomio 21.2.2013, Město Žamberk, C-18/12, EU:C:2013:95, 17 kohta;

tuomio 21.1.2016, Les Jardins de Jouvence, C-335/14, EU:C:2016:36, 46 kohta.

Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo, että tuomio ”go fair” Zeitarbeit, johon ensimmäisen asteen tuomioistuin on vedonnut, eroaa olennaisesti nyt käsiteltävästä asiasta, koska palvelut on suoritettu jäsenvaltiossa, jonne sekä palvelujen suorittaja että niiden vastaanottaja olivat sijoittautuneet.

Kansalliset oikeussäännöt, joihin asiassa viitataan

Verotus- ja sosiaaliturvamenettelystä annettu laki (danachno-osiguritelen protsesualen kodeks, jäljempänä: DOPK)

DOPK:n 122 §:n mukaan verohallinto voi määrittää veron perusteen tässä säännöksessä vahvistetun menettelyn mukaisesti erityisesti silloin, kun tarkastuksen kohteena olevan henkilön kirjanpidossa on käytetty sisällöltään virheellisiä asiakirjoja (3 momentti) tai jos veron perustetta ei voida määrittää kirjanpidon perusteella (4 momentti).

Arvonlisäverolaki (Zakon za danaka varhu dobavenata stoynost, jäljempänä ZDDS)

ZDDS:n 21 §:n mukaan muulle kuin verovelvolliselle suoritettavan palvelun suorituspaikka on se paikka, jossa palvelun suorittajalla on itsenäisen liiketoimintansa kotipaikka.

ZDDS:n 38 §:n mukaan verosta on vapautettu yhteisöluovutukset, jotka olisi vapautettu verosta, jos ne olisi suoritettu maan alueella (2 momentti). ZDDS:n 40 §:n mukaan sosiaalihuoltolaisissa (Zakon za sotsialnoto podpomagane) tarkoitettujen sosiaalipalvelujen tuottaminen on verosta vapautettu suoritus.

ZDDS:n 67 §:n 2 momentin mukaan veron katsotaan sisältyvän sovittuun hintaan, jos sitä ei ole nimenomaisesti mainittu.

Sosiaalihuoltolaki (Zakon za sotsialnoto podpomagane, jäljempänä ZSP)

ZSP:n 16 §:n mukaan sosiaalipalvelut ovat kohdennettua sosiaalista toimintaa, jonka tarkoituksena on tukea henkilöitä päivittäisten toimien toteuttamisessa tai yhteiskuntaan integroitumisessa, ja ne myönnetään pyynnöstä henkilökohtaisen tarveharkinnan ja valinnan perusteella.

ZSP:n 18 §:n mukaan sosiaalipalveluja voivat tuottaa muun muassa bulgarialaiset oikeushenkilöt ja Euroopan unionin toisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaiset oikeushenkilöt vasta sen jälkeen, kun ne on merkitty Agentsia za sozialno podpomaganen (sosiaalihuoltovirasto) rekisteriin.

ZSP:n lisäsäännösten 1 §:n 6 momenttiin sisältyvän oikeudellisen määritelmän mukaan ”sosiaalipalveluilla” tarkoitetaan toimia, joilla tuetaan henkilöiden itsenäistä elämää ja parannetaan heidän mahdollisuuksiaan siihen; 7 momentin mukaan ”yhteisön sosiaalipalvelut” suoritetaan perheympäristössä tai perheenomaisessa ympäristössä.

ZSP:n täytäntöönpanoasetus (pravilnik za prilagane na ZSP, jäljempänä PPZSP)

PPZSP:n 40 §:n mukaan henkilöiden, jotka haluavat käyttää sosiaalipalveluja, on esitettävä nykyisen asuinpaikkansa hallinnoivalle elimelle kirjallinen hakemus, jos sosiaalipalvelujen suorittaja on oikeushenkilö. Hakemukseen on liitettävä kopio henkilötodistuksesta, mahdollisista henkilökohtaisista potilastiedoista ja mahdollisesta lääkärin lausunnosta. Hallinnoiva elin arvioi kyseisen henkilön sosiaalipalveluihin liittyvät tarpeet ja esittää ne standardoidussa raportissa.

PPZSP:n 40 d §:n mukaan sosiaalipalvelujen suorittaja laatii tarvearvioinnin jälkeen henkilökohtaisen suunnitelman, jossa esitetään tavoitteet ja joka sisältää erityisesti päivittäisten tarpeiden sekä terveys-, koulutus-, kuntoutus- tai muiden tarpeiden täyttämisen edellyttämät toimet.

PPZSP:n 40 e §:n mukaan sosiaalipalvelujen suorittajan on pidettävä asiakasrekisteriä, joka sisältää henkilöä ja tarjottua palvelua koskevat tiedot.

Yhteenveto tosiseikoista ja menettelystä

- 1 Momtrade Ruse on rajavastuuyhtiö, joka tuottaa pääasiallisesti sosiaalialan avoitoipalveluja. Se on ollut vapaaehtoisesti rekisterissä ZDDS:n mukaisesti 24.6.2014 lähtien.
- 2 Yritys on merkitty Ministerstvo na truda i sotsialnata politikan (työ- ja sosiaaliministeriö) alaisuuteen kuuluvan Agentsia ”Sotsialno podpomagane” (sosiaalihuoltovirasto) rekisteriin sosiaalipalvelujen tuottajaksi, joka tarjoaa henkilökohtaisia tukihenkilöitä, sosiaaliavustajia ja kotiapua iäkkäille henkilöille.

- 3 Momtrade Ruse esitti 4.10.2018 annettuun veronoikaisupäätökseen johtaneessa verotarkastuksessa sopimukset palveluista, joiden toimeksiantajia olivat luonnolliset henkilöt, jotka olivat Saksan ja/tai Itävallan kansalaisia. Näiden sopimusten nojalla yritys lähetti toimeksiantajien kotitalouksiin työntekijöitä hoitotyötä ja kotiapua varten. Yksittäiset toimet täsmennettiin sopimuksiin liitetystä kyselylomakkeesta, jonka oli laatinut Saksassa tai Itävallassa rekisteröity välitysyhtiö, joka välitti asiakkaita tarkastuksen kohteena olevalle yritykselle välityssopimuksen perusteella.
- 4 Edellä mainittuihin toimiin kuuluu kotiavun lisäksi sellaisille terveysongelmista kärsiville iäkkäille annettava hoito, jotka eivät tule toimeen itsenäisesti. Jokaisessa sopimuksessa on mainittava sekä toimeksiantajan nimi että välittäjän nimi. Luonnollisten henkilöiden yritykselle suorittamia maksuja ei ole riitautettu.
- 5 Saksan veroviranomaiset käynnistivät tietojenvaihdon hallinnollisesta yhteistyöstä ja petosten torjunnasta arvonlisäverotuksen alalla 7.10.2010 annetun neuvoston asetuksen (EU) 904/2010 (EUVL 2010, L 268, s. 1) mukaisesti. Sen perusteella todettiin, että palveluista ei kanneta veroa Saksassa, vaan niitä verotetaan Bulgariassa Bulgarian ZDDS:n mukaisesti.
- 6 Veroviranomaiset totesivat tarkastuksen kohteena olevan yrityksen toimittamien asiakirjojen perusteella, ettei ”sosiaalipalvelujen” suorittamisesta ollut tehty sopimusta, koska asiakkaiden henkilökohtaisista tarpeista ei ollut mainintaa. Ne katsoivat, että koska palvelut oli tosiasiallisesti suoritettu toisessa jäsenvaltiossa, merkitystä oli ZSP:n ohella myös Saksan tai Itävallan lainsäädännöllä. Jotta Momtrade Ruse voidaan vapauttaa verosta ZDDS:n 40 §:n 1 momentin mukaisesti, sen on toimitettava todisteet siitä, että kyseisen toisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan sen alueella suoritettut palvelut ovat luonteeltaan sosiaalisia.
- 7 Verotarkastuksen tehneet viranomaiset päättelivät lisäksi, että yrityksen esittämien suoritettuja palveluja koskevien alkuperäisten asiakirjojen sisältö oli virheellinen. Palvelujen vastaanottajiksi on merkitty Saksan ja Itävallan oikeushenkilöitä, vaikka tosiasialliset vastaanottajat ovat Saksan tai Itävallan kansalaisia olevia luonnollisia henkilöitä. Yhteisönsisäisten palvelujen suoritukset on kirjattu oikeushenkilöille, joihin sovellettava verokanta on 0 prosenttia, kun taas luonnollisille henkilöille suoritettuja palveluja ei ole kirjattu. Veroviranomaisten mukaan veron perustetta ei voida määrittää kirjanpidon perusteella. Lisäksi kaikkia nimenomaisesti pyydettyjä asiakirjoja ja selvityksiä ei ole toimitettu. Tämän perusteella veroviranomaiset päättivät, että niiden oli määritettävä veron peruste oman arviointinsa perusteella DOPK:n 122 §:n 2 momentin mukaisesti.
- 8 Ensimmäisen asteen tuomioistuimien, Administrativen sad Ruse, katsoi, että ZDDS:n 40 §:n 1 momentti vastaa direktiivin 2006/112 132 artiklan 1 kohdan g alakohtaa. Se totesi, että ZDDS:n 40 §:n 1 momentissa säädetyn verovapautuksen soveltaminen edellyttää, että tarkastuksen kohteena oleva henkilö osoittaa, että toiminta on luonteeltaan sosiaalista sekä Bulgarian lainsäädännön että sen

jäsenvaltion lainsäädännön mukaan, jonka alueella palvelut suoritetaan. Administrativen sad Ruse katsoi, ettei tällaista luonnetta ollut osoitettu Bulgarian lainsäädännön mukaisesti, koska siinä edellytettiin henkilön tarpeita koskevan sosiaalisen arvioinnin suorittamista ja dokumentointia, eikä niitä ollut tehty ulkomaan kansalaisten osalta. Tarkastuksen kohteena ollut henkilö ei ollut esittänyt Bulgarian lainsäädännössä edellytetyjä sosiaalipalvelujen suorittamista koskevia hakemuksia, sosiaalitarpeiden arviointeja, ehdotettuja toimia koskevia kertomuksia, yksittäisiä suunnitelmia eikä asiakasrekisteriä vaan ainoastaan sopimukset ja niihin liittyvät kyselylomakkeet. Saksan kansalaisia olevien luonnollisten henkilöiden ensimmäisen asteen tuomioistuimessa esittämiä ilmoituksia, sosiaalihuollon lausuntoja, Saksan sosiaaliturvalain (Sozialgesetzbuch) mukaisia hoidon tarvetta koskevia lausuntoja ja laskuja ei sen sijaan voitu yhdistää ajallisesti henkilöihin, joille riidanalaiset laskut on laadittu. Luonnollisille henkilöille osoitetuissa laskuissa, jotka esitettiin oikeudenkäyntimenettelyn aikana ja joiden osalta lausunnossa oli vahvistettu, että ne vastasivat verotarkastuksessa esitettyjä saksalaisille välittäjille osoitettuja laskuja, ei täsmennetty palveluja eikä niistä käynyt ilmi palvelujen sosiaalinen luonne.

- 9 Ensimmäisen asteen tuomioistuin alensi ZDDS:n 67 §:n 2 momentin nojalla verovelkoja 264 027,60 BGN:n ja 316 833,05 BGN:n välisen erotuksen verran pääsaatavan osalta sekä 89 315,83 BGN:n ja 107 178,98 BGN:n välisen erotuksen verran vastaavien viivästyskorkojen osalta. Se vahvisti muilta osin veronoikaisupäätöksessä määrätty verovelat.
- 10 Kassaatio-osaston mukaan herää kysymys, onko Momtrade Rusen suorittamien palvelujen luonnetta tarpeen arvioida. Ensimmäisen asteen tuomioistuin totesi verotarkastuksessa esitetyn kirjallisen todistusaineiston ja oikeudenkäynnissä esitettyjen todisteiden (sopimukset, kyselylomakkeet ja palvelujen vastaanottajien ilmoitukset) perusteella, että luonnolliset henkilöt, jotka käyttävät yrityksen tuottamia palveluja, ovat ikääntyneitä henkilöitä, joilla on terveydellisiä ongelmia ja jotka tarvitsevat välttämättömiin kodin askareisiin liittyvän kotipalvelun lisäksi apua terveydentilansa vuoksi.
- 11 Administrativen sad Ruse perusteli ratkaisussaan näkemystään, jonka mukaan kyse ei ollut sosiaalipalveluista, sillä, että kyseinen yritys ei ollut esittänyt Saksan tai Itävallan viranomaisten virallisia asiakirjoja, joista ilmenisi palvelujen sosiaalinen luonne. Se katsoi, että ikääntyneiden edunvalvontaan liittyvät palvelut eivät olleet sosiaalipalveluja, sillä apua annettiin ainoastaan taloudenhoitoon liittyen. Työntekijöiden velvoitteet eivät liity henkilöiden terveyteen, eikä heillä ole koulutusta, jonka ansiosta he kykenisivät antamaan lääketieteellistä hoitoa.
- 12 Edellä mainitussa tuomiossa Les Jardins de Jouvence katsottiin, että vapautuksen kannalta merkitystä annetaan ”toteutettujen liiketoimien varsinaiselle luonteelle ja sille, minkälainen toimija suorittaa kyseessä olevia palveluita”. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo näin ollen, että asianosaisten välisen riidan asianmukainen ratkaisu edellyttää, että määritetään kriteerit, joiden perusteella

arvioidaan, onko kyse sosiaalisesta toiminnasta eli onko arviointi tehtävä sen valtion toimivaltaisten viranomaisten antamien asiakirjojen pohjalta, jossa toimintaa harjoitetaan, vai riittääkö, että todetaan, minkäluonteista annettu hoito on.

Yhteenvedo ennakkoratkaisupyynnön perusteluista

- 13 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin huomauttaa, että direktiivin 2006/112 132 artiklassa säädettyjä vapautuksia on tulkittava suppeasti, koska ne ovat poikkeus yleisestä periaatteesta, jonka mukaan kaikista verovelvollisen vastikkeellisesti suorittamista palveluista kannetaan arvonlisäveroa. Näiden kriteerien tulkinnan on kuitenkin sovellettava yhteen vapautuksille asetettujen tavoitteiden kanssa, ja tulkinnassa on noudatettava verotuksen neutraalisuuden periaatetta, mutta niitä ei pidä tulkita niin, että säädetyt vapautukset menettäisivät tavoitellut myönteiset vaikutuksensa (ks. edellä tuomiot ”go fair” Zeitarbeit, Horizon College, komissio v. Alankomaat, Zimmermann ja Klinikum Dortmund).
- 14 Direktiivin 2006/112 132 artiklan säännösten tarkoituksena on vapauttaa arvonlisäverosta tietyt yleishyödylliset toiminnat, jotta voidaan helpottaa tiettyjen palvelujen saamista ja tiettyjen tavaroiden toimittamista välttämällä lisäkulut, jotka niiden arvonlisäverollisuudesta aiheutuisivat (ks. edellä tuomiot komissio v. Saksa, TMD ja VDP Dental Laboratory ym.).
- 15 Varhoven administrativen sad on jo ottanut kantaa direktiivin edellä mainitun säännöksen tulkintaan vastaavanlaisessa tilanteessa. Se katsoi hallintoriita-asiassa nro 11597/2019 3.8.2020 antamassaan tuomiossa nro 10652, ettei unionin oikeudessa velvoiteta jäsenvaltioita vapauttamaan verosta muiden jäsenvaltioiden kansalaisille niiden oman alueen ulkopuolella suoritettavia sosiaalipalveluja. Päätöstä perusteltiin [Bulgarian tasavallan] perustuslain 26 §:n 2 momentilla, jonka mukaan ainoastaan Bulgarian tasavallan alueella oleskelevilla ulkomaalaisilla on kaikki Bulgarian perustuslakiin perustuvat oikeudet ja velvollisuudet, lukuun ottamatta oikeuksia ja velvollisuuksia, jotka edellyttävät Bulgarian kansalaisuutta.
- 16 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen jaosto, jonka käsiteltäväksi nyt tarkasteltava asia on saatettu, katsoo, että direktiivin 2006/112 132 artiklan mainitun tavoitteen kannalta merkitystä ei ole sillä, sijaitsevatko palvelujen osapuolet jäsenvaltion alueella tai – kuten nyt käsiteltävässä asiassa – onko palvelun suorittaja rekisteröity yhteen jäsenvaltioon ja ovatko palvelujen vastaanottajat sellaisen toisen jäsenvaltion kansalaisia, jossa palvelut suoritetaan. Koska palvelujen suorituspaikkana pidetään sitä paikkaa, jossa palvelujen suorittajalla on liiketoimintansa kotipaikka, Varhoven administrativen sadin edellä esitettyä unionin oikeuden tulkintaa noudatettaessa Bulgariaan sijoittautuneita sosiaalipalvelujen tuottajia kohdeltaisiin verotuksessa eri tavalla sen mukaan, suorittavatko ne palveluja ulkomaan kansalaisille Bulgarian alueella vai toisen

jäsenvaltion alueella. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan tätä ei voida hyväksyä.

- 17 Näistä syistä ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pyytää tulkitsemaan direktiivin 2006/112 132 artiklan 1 kohdan g alakohtaa, jotta voidaan vastata siihen, sallitaanko kyseisessä artikkelissa se, että liikeyritys, joka on rekisteröity jäsenvaltiossa (tässä tapauksessa Bulgariassa) sosiaalipalvelujen tuottajaksi, vetoaa tähän säännökseen saadakseen verovapautuksen sellaisten sosiaalipalvelujen osalta, joita se tarjoaa muiden jäsenvaltioiden kansalaisia oleville luonnollisille henkilöille kyseisten valtioiden alueella, ja onko tähän kysymykseen annettavan vastauksen kannalta merkitystä sillä, että palvelujen vastaanottajat on välittänyt liikeyritys, joka on rekisteröity siihen jäsenvaltioon, jossa palvelut suoritetaan.
- 18 Jos kysymykseen vastataan myöntävästi ja jos direktiivin 2006/112 132 artiklan 1 kohdan nojalla verosta vapautetut suoritukset ovat unionin oikeuden itsenäisiä käsitteitä (ks. edellä tuomio Žamberk), ja kun otetaan huomioon, että kyseinen direktiivi ei sisällä kriteerejä näiden käsitteiden määrittämiseksi eikä sääntöjä oikeudellisesti merkityksellisten tosiseikkojen osoittamiseksi, ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pyytää selventämään unionin oikeuden kyseisen säännöksen tulkintaa ja soveltamista ja erityisesti sitä, sovelletaanko sen arvioimiseen, onko tarkastuksen kohteena oleva yritys tunnustettu luonteeltaan sosiaalisesti laitokseksi ja katsotaanko osoitetun, että kyse on sosiaalihuoltoon tai sosiaaliturvaan läheisesti liittyvistä palveluista, Bulgarian ja/vai Itävallan ja Saksan lainsäädäntöä.
- 19 Lopuksi ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee tässä yhteydessä, riittääkö se, että liikeyritys on rekisteröity kansallisessa lainsäädännössä esitetyn määritelmän mukaisten sosiaalipalvelujen suorittajaksi, jotta kyseistä yritystä voidaan pitää kyseisessä jäsenvaltiossa tunnustettuna luonteeltaan sosiaalisena laitoksena.